

چراغ افکار

هنر و علم تولید محتوای خلاق

نویسنده: فرهاد دوانقی

چراغ افکار

هنر و علم تولید محتوای خلاق

سرشناس: دوانق، فرهاد - ۱۳۶۴

عنوان و نام پدیدآور: چراغ افکار: هنر و علم تولید محتوای خلاق / نویسنده فرهاد دوانق؛ ویراستار فاطمه مصدقی خمامی.

مشخصات نشر: تهران: خبرگزاری فارس، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهري: ۳۹۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۷۳۲۰-۷۲-۳

و ضعیت فهرست نویسی: قبیلا

پاد آشت: کتابخانه.

عنوان دیگر: هنر و علم تولید محتوای خلاق.

موضوع: محتوای تولید شده توسط کاربر

User-generated content

شناس: افزوده: خبرگزاری فارس

رد: بندی: گنگره: ۲۴۹۴۲

رد: بندی: دویسی: ۰۶۷

شماره: کتابشناس: مل: ۹۴۵۶۸۴۴

اطلاعات: کور: کتابشناسی: قبیلا

نویسنده: فرهاد دوانق

ویراستار: فاطمه مصدقی خمامی

ناشر: مؤسسه خبرگزاری فارس

چاپ و صحافی: پردیس داش

شابک: ۹۷۸-۷۳۲۰-۷۶۰۰-۵۰۰

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۴۰,۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۳

گرافیک: علیرضا زمانی

معاونت آموزش و پژوهش خبرگزاری فارس، تهران: مطبع شمال

شرفی تقاطع انقلاب اسلامی و خیابان حافظ، کوچه شهید سعیدی،

معاونت آموزش و پژوهش خبرگزاری فارس، انتشارات خبرگزاری

فارس - شماره نسخه: ۶۶۹۷۳۹۷۴ - ۴۱

www.book.farsnews.ir

فهرست

۱۱	یادداشت نویسنده
۱۳	پیشگفتار
۱۳	پیشگفتار
۱۷	مقدمه
۱۷	تاریخچه محتوا
۲۳	فصل اول - آغاز ماجرا
۲۵	بخش اول : جادوی اطلاعات و ایده‌ها
۲۵	محتوا (content) چیست
۲۸	تعریف تولید محتوا
۳۶	بخش دوم : تقسیم بندی محتوا در دنیای حلاقیت
۳۶	محتوا بر اساس ساختار
۳۷	محتواها براساس پلتفرم‌های انتشار
۳۷	محتوا بر اساس هدف
۳۹	محتوا بر اساس مخاطب
۴۲	تولید محتوای آموزشی (Educational Content)
۴۳	ویژگی‌های محتوای آموزشی (Educational Content)
۴۴	تولید محتوای مقاعده‌کننده (Persuasive Content)
۴۶	ویژگی‌هایی محتوای قانع کننده (Persuasive Content)
۴۷	تولید محتوای سرگرم کننده (Entertainment Content)
۴۹	سطح بندی محتوا (Content Leveling)
۵۱	بخش سوم : استراتژی‌های جذب‌نده و اثربخش

فهرست

۵۱	-----	محتوای هسته (core content)
۵۶	-----	محتوای عمودی (vertical content)
۶۱	-----	محتوای قطبی (hub content)
۶۳	-----	محتوای امتیاز (franchise content)
۶۷	-----	محتوای پویشی (campaign content)
۷۳	-----	محتوای ستونی (pillar content)
۷۸	-----	محتوای نردبان (ladder content)
۸۴	-----	محتوای آسمان خراش (skyscraper content)
۸۸	-----	محتوای بنیادی (foundational content)
۹۳	-----	محتوای سرمایه‌ای (asset content)
۹۸	-----	محتوای جزئی (elements content)
۱۰۴	-----	رفع ابهامات
۱۱۰	-----	بخش چهارم: راهبردهای برگسته در تولید محتوا
۱۱۰	-----	رایج‌ترین فرمتهای محتوایی
۱۱۴	-----	انواع تولید و انتشار پرکاربرد براساس نوع محتوا
۱۱۵	-----	تولید محتوای فریلنسری
۱۱۷	-----	تولید محتوای شرکتی
۱۱۷	-----	تولید محتوای کتاب الکترونیک
۱۱۹	-----	تولید محتوای اپلیکیشن
۱۱۹	-----	تولید محتوای تالیفی
۱۲۰	-----	تولید محتوا برای بازاریابی محتوا (Content Marketing)
۱۲۳	-----	تولید محتوای ویبینار
۱۲۵	-----	تولید محتوای داستان سرایی یا استوری تلینگ (Storytelling)

فهرست

١٢٨ -	تولید محتوای همکاری در سایت (UGC)
١٣٣ -	بخش پنجم: جذب قلب‌ها
١٣٣ -	م موضوعات پرمخاطب و محبوب در تولید محتوا
١٣٣ -	تولید محتوای ورزشی
١٣٦ -	تولید محتوای سرگرمی
١٤٤ -	تولید محتواگردشگری
١٥٠ -	تولید محتوای مذهبی
١٥٣ -	تولید محتوای تاریخی
١٥٦ -	تولید محتوای پزشکی و سلامتی
١٥٧ -	تولید محتوای مالی
١٦٠ -	تولید محتوای حقوقی
١٦٥ -	تولید محتوای روزمرگی (Life Coaching)
١٦٨ -	تولید محتوای جعلی طنز - پرودی (Parody).
١٧٤ -	بخش ششم: پرده از تاریکی
١٧٤ -	انواع تولید محتوای غیرقابل قبول-تولید محتوای بد، بدتر، بیلید
١٧٤ -	تولید محتوای زرد
١٧٩ -	رسانه‌های سانسasiونالیستی یا رسانه‌های حسابی (Tabloid media)
١٨٢ -	تولید محتوای نادرست بدون نیت بد!
١٨٥ -	تولید محتوا با اطلاعات نادرست و نیت پلید
١٨٩ -	محتوای فریبکارانه (Impostor content)
١٩١ -	محتوای غلط کاملاً ساختگی (Fabricated content)
١٩٣ -	محتوای دست‌کاری شده (Manipulated content)
١٩٧ -	تولید محتوای غرض‌ورزانه (Malinformation)

فهرست

۲۰۲ -	تولید محتوای سبز
۲۰۶ -	سخن پایانی
۲۰۹ -	فصل دوم - به سوی آفتاب
۲۱۱ -	حرکت در مسیر تولید محتوا و پیشرفت خلاقانه
۲۱۱ -	بخش اول: انتخاب هدف
۲۲۰ -	بخش دوم: شناخت مخاطب
۲۳۲ -	بخش سوم: تحقیق و ایده‌پردازی
۲۴۱ -	بخش چارم: ساختاردهی و نقشه‌برداری
۲۴۸ -	بخش پنجم: ایجاد محتوا
۲۶۰ -	بخش ششم: بهبود محتوا
۲۶۰ -	۱. بازخورد و بهبود:
۲۶۲ -	بهبود و ارتقا:
۲۶۳ -	مانیتورینگ و ارزیابی مستمر:
۲۶۷ -	فصل سوم - آرایه‌های ایده‌آل
۲۶۹ -	انواع قالب‌های محتوایی در مسیر تولید محتوا
۲۶۹ -	بخش اول: محتوای متنی
۲۶۹ -	۱. قالب‌های متنی
۲۷۷ -	انواع قالب‌های متنی
۲۸۰ -	بخش دوم: قالب‌های صوتی
۲۸۰ -	پادکست (Podcast)
۲۸۴ -	کتاب صوتی:
۲۸۵ -	موسیقی:
۲۸۶ -	صداهای محیطی و تأثیرات صوتی:

فهرست

۲۸۸-	بخش سوم : قالب های تصویری
۲۸۸-	انواع محتوای تصویری
۲۹۰ -	نمودارها و نقشه ها:
۲۹۱ -	اینفوگرافیک ها
۲۹۴ -	پوسترها
۲۹۶ -	اسکرین شات (Screenshot)
۲۹۷ -	اسلاید ها (Slide)
۲۹۷ -	نمودارهای اطلاعاتی
۲۹۹ -	بخش چهارم : محتوای ویدئویی
۲۹۹ -	انواع قالب های ویدئویی
۳۰۸ -	گیف (GIF)
۳۰۹ -	میم (Meme)
۳۰۹ -	ویدئوهای ترکیبی
۳۱۰ -	اسکرین کست (Screencast)
۳۱۰ -	لایو اکشن (Live Action)
۳۱۱ -	ویدیوی تعاملی (Interactive Video)
۳۱۲ -	ویدیوهای ۳۶۰ درجه (Degree Videos- ۳۶۰)
۳۱۳ -	تستیمونیال (Testimonial)
۳۱۳ -	ویدیوهای کوتاه شبکه های اجتماعی
۳۱۶ -	سخن پایانی
۳۱۷ -	فصل چهارم - راهنمای سفر در فضای دیجیتال
۳۱۹ -	بسترها انتشار محتوا در عصر دیجیتال
۳۲۱ -	بخش اول : وبسایت ها و بلاگ ها

فهرست

۳۲۶	بخش دوم : شبکه های اجتماعی -----
۳۴۷	بخش سوم : محبوب ترین شبکه های اجتماعی -----
۳۵۷	بخش چهارم : پادکست ها -----
۳۶۲	بخش پنجم : ویدئوهای آنلاین -----
۳۷۴	بخش ششم : ایمیل مارکتینگ -----
۳۷۶	سخن پایانی -----
۳۷۷	فصل پنجم - آراستگی خلاق -----
۳۷۹	ابزارهای نوآورانه در تولید محتوا در دنیای دیجیتال -----
۳۷۹	بخش اول : ابزارهای تولید محتوای نوشتاری -----
۳۸۴	بخش دوم : ابزارهای طراحی گرافیکی -----
۳۸۸	بخش سوم : ابزارهای تولید پادکست -----
۳۹۱	بخش چهارم : نرم افزارهای ویرایش تصویر و ویدئو -----
۳۹۶	بخش پنجم : ابزارهای مدیریت پروژه -----
۳۹۸	سخن پایانی -----

یادداشت نویسنده

تمام شبانه‌روزی‌ها، تمام تلاش‌ها و تمام زحماتی که در طول چهار سال سخت و دشوار برای نوشتمن این کتاب تخصصی در حوزه تولید محتوا برداشته شده است، در این لحظه به ثمر رسیده است. این کتاب، نتیجه اشتیاق و عشقم به این حوزه است، اما بدون تلاش شبانه‌روزی و پشتکار، هیچ‌گاه نمی‌توانستم این روایی بزرگ را به حقیقت تبدیل کنم.

در طول این سفر چهار ساله، روزهای سخت و شب‌های طولانی، همراه با چالش‌ها و مشکلاتی بود که هر یک از آن‌ها به من آموخت که تلاش و تمرکز ثمربخشی را به همراه دارد. از نوشتمن تا جمع‌آوری مطالب از منابع معتبر و کسب تجربه از تدریس و تحقیق، هر گامی که در این راه برمی‌داشتم، یادآوری می‌کرد که تلاش و تمرکز بی‌وقفه، کلید موفقیت است.

یکی از بزرگترین چالش‌های در این سفر، دسترسی به منابع مناسب بود. گاهی اوقات، به دنبال منابعی بودم که موضوعات تخصصی و عمیق را پوشش می‌دادند و اطلاعات بروز و کاربردی را ارائه می‌کردند. با گشتن به کتابخانه‌ها، تحقیقات آنلاین و مشارکت در کنفرانس‌ها و سمینارها، تلاش را برای به دست آوردن منابع مناسب دو چندان کردم. در این راه، متوجه شدم که برای دسترسی به اطلاعات بروز و کاربردی، باید از نوآوری در جمع‌آوری و تحلیل منابع استفاده کنم.

علاوه بر این، تجربه تدریس و تحقیق در این حوزه نیز مهمترین دستاوردم در این سفر بود. با بررسی واقعیت‌ها و نیازهای افرادی که به دنبال یادگیری و بهبود مهارت‌های تولید محتوا بودند، توانستم رویکردها و راهکارهای مناسبی را در این کتاب به اشتراک بگذارم. تجربه تدریس به من یادآوری کرد که انتقال دانش و اطلاعات با روش‌های موثر و آموزشی قابل فهم، به جامعه مخاطب کمک می‌کند.

در این کتاب، سعی کرده‌ام تمام تجربیات، دانش و پژوهش‌هایی را به اشتراک بگذارم تا شما نیز بتوانید بهترین نتیجه را در تولید محتوا بدست آورید. امیدوارم که این کتاب، همراه و راهنمایتان در این سفر جذاب باشد و به شما کمک کند تا موفقیت در این حوزه را به دست بیاورید.

فرهاد دوانقی تابستان ۱۴۰۲

پیشگفتار

تولید محتوا یکی از موضوعات مهم و پر طرفدار در عصر دیجیتال و ارتباطات امروزی است. هر روزه میلیون‌ها بایت از محتوا در اینترنت منتشر می‌شود، از مقالات و بلاگ‌های اینستاگرام و پست‌های رسانه‌های اجتماعی. این حجم عظیم از محتوا به معنای اهمیت بیشتر داشتن مهارت تولید محتوا است. به همین دلیل، کتابها و منابع مرجعی که به این موضوع می‌پردازند، بسیار ارزشمندند.

محتواء سرمایه‌ای است که به صورت دیجیتال یا نمایشی به خوانندگان، مشتریان و مخاطبان ارائه می‌شود. بنابراین، تولید محتوانه تنها در جذب مخاطبان جدید و افزایش دسترسی به محصول یا خدمات، بلکه در ایجاد تعامل با مخاطبان و ارتباط مؤثر با آن‌ها نیز نقش بسزایی دارد.

این کتاب، در اصل یک راهنمای عملی برای نویسنندگان، بلاگرهای کارآفرینان دیجیتال، مدیران بازاریابی و هر کسی که به تولید محتوا علاقه‌مند است، است. این کتاب مفاهیم اساسی و راهنمایی‌های عملی را در خصوص نحوه تولید محتوا ارائه می‌دهد و به خوانندگان خود کمک می‌کند تا محتوای موثر و جذابی را برای مخاطبان خود ایجاد کنند.

در بخش‌های مختلف به موضوعاتی همچون استراتژی نوشتمن، تحقیق و جمع‌آوری اطلاعات، نحوه ساختاردهی و سازماندهی محتوا، بهینه‌سازی برای موتورهای جستجو، استفاده از رسانه‌های چندگانه، نحوه ارتباط با خوانندگان و

مخاطبان، نوآوری و خلاقیت در نوشتمن و سایر مسائل مرتبط با تولید محتوا پرداخته شده است.

اگر شما نیز به تولید محتوا علاقه مند هستید، مطالعه این کتاب به عنوان یک راهنمای عملی و کاربردی می‌تواند به شما در بهبود مهارت‌های نوشتاری و ایجاد محتوای جذاب و مؤثر کمک کند. از طریق آن می‌توانید رویکردها، روش‌ها و استراتژی‌هایی را که نویسنده‌گان موفق در تولید محتوا به کار می‌برند، یاد بگیرید و به ارتقای مهارت‌های خود پردازید.

در نهایت، تولید محتوا یک فرایند همیشگی و پویاست که همراه با تغییرات فناوری، نیازها و تمایلات مخاطبان تغییر می‌کند. به همین دلیل، همواره مطالعه و به روز بودن در زمینه تولید محتوا از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

ویژگی‌های کتاب حاضر شامل موارد زیر باشد:

۱. راهنمای عملی: این کتاب به صورت یک راهنمای عملی برای تولید محتوا عرضه شده است. به عبارت دیگر، مراحل کار، تکنیک‌ها و روش‌هایی را که برای تولید محتوا موثر و جذاب استفاده می‌شود، به طور دقیق توضیح داده شده است.

۲. پوشش گسترده: کتاب به صورت جامع و گسترده به مباحث مختلف مرتبط با تولید محتوا پرداخته و به موضوعاتی از قبیل استراتژی نوشتمن، تحقیق، سازماندهی و بهینه‌سازی محتوا، ارتباط با مخاطبان و دیگر مسائل مهم در این حوزه اشاره شده است.

۳. مثال‌ها و نمونه‌های عملی: مثال‌ها و نمونه‌های عملی وارائه نمونه‌های کاربردی واقعی در کتاب

۴. به روزرسانی با تغییرات فناوری: تکنولوژی و فناوری در حوزه تولید محتوا به سرعت پیشرفت می‌کنند. این کتاب بر اساس آخرین تکنیک‌ها و روش‌ها ارائه شده است.

۵. پشتیبانی از مخاطبان مختلف: تولید محتوا ممکن است برای گروه‌ها و مخاطبان مختلف مورد نیاز باشد. به همین دلیل، این کتاب به تولید محتوا برای مخاطبان متفاوتی مانند متخصصان، کسب و کارها، دانشجویان و مخاطبان عمومی پرداخته و راهنمایی‌های لازم را برای هر گروه فراهم نموده است.

۶. این کتاب بر اساس تجربه‌ها، مطالعه‌ها، تحقیق و پژوهش و مواجهه با

مخاطبان مختلف در سالهای تدریس در موقعیت‌های مختلف نوشته شده است و هیچ‌گونه نقل قول و ارجاعی در کتاب وجود ندارد.

۷. سبک نوشتاری قابل فهم و جذاب: سبک نوشتاری قابل فهم و جذاب است و به آسانی از محتوا می‌توان استفاده کنند.

این کتاب با هدف ارائه راهنمایی‌ها و تکنیک‌های مفید در زمینه تولید محتوا برای خوانندگان عزیزم تهیه شده است. در این کتاب، شما با مفاهیم اساسی تولید محتوا آشنای خواهید شد من تمام تلاش خود را کرده‌ام تا روش‌ها و تکنیک‌های عملی را در اختیار شما قرار دهم که به شما در ایجاد محتوای با کیفیت و جذاب کمک کند. هر بخش از کتاب به طور مفصل به موضوعات مختلف از جمله برنامه‌ریزی، نوشتan محتوا و بهینه‌سازی محتوا پرداخته است.

من به شما وعده می‌دهم که با مطالعه این کتاب، شما قادر خواهید بود به بهترین شکل ممکن محتوای مورد نیاز خود را ایجاد کنید. از نگارش متنی قوی و سازماندهی مناسب تا استفاده از روش‌های بهینه‌سازی و ارتقاء رتبه در موتورهای جستجو، همه راهکارهای لازم در این کتاب در اختصار شما قرار خواهند گرفت.

امیدوارم این کتاب برای شما مفید واقع شود و به شما در تولید محتوای بی‌نظیر والهام‌بخش کمک کند. من شخصاً برای شما در این حوزه و طراحی محتوای منحصر به فرد، آرزوی موفقیت می‌کنم.

مقدمه

تاریخچه محتوا

تاریخچه تولید محتوا به طولانی ترین روند تاریخی در ارتباط با انسان‌ها و نیازهای اطلاعاتی آن‌ها بازمی‌گردد. این فرایند از همانی آغاز شد که انسان‌ها به تبادل اطلاعات و دانش خود با یکدیگر نیاز پیدا کردند و روش‌هایی برای انتقال این اطلاعات ایجاد کردند. در طول تاریخ، تولید محتوا به صورت شفاهی، تصویری و نوشستاری توسط افراد و جوامع در سطح مختلف صورت گرفته است. برای اشاره به تاریخچه تولید محتوا باید این تاریخچه را از دولحاظ مورد بررسی قرار دهیم. بدین صورت که اگر بخواهیم به محتوا‌سازی بدون درنظر گرفتن اهداف آن اشاره کنیم، باید سراغ انسان‌های نخستین برویم که با نقاشی کشیدن داخل غارها، به محتوانویسی از نوع تصویری مشغول بودند. همچنین می‌توان به سرخ پوست‌های آمریکا اشاره کرد که با آتش روشن کردن و تولید دود به محتوا‌سازی دیگری می‌پرداختند. این نوع محتوا‌سازی و تهیه محتوا در زمان خود بسیار بی‌نظیر به نظر می‌رسید هر چند که اشتباهاتی نظیر اشتباه رد و بدل شدن پیام بین افراد نیز ممکن بود، اتفاق بیفتند. اما به هر حال در نوع خود بی‌نقص به نظر می‌رسید.

شاید کمی غیر قابل تصور باشد که بگوییم بشر از اولین روزهای پاگذاردن به عرصه جهان هستی به فکر تولید محتوا بوده است! اگر کمی زمین‌شناسی و

باستان شناسی مطالعه کنید، می بینید که در بیشتر مناطق زمین تصاویری بر روی دیواره غارها کشف شده است که متعلق به هزاران سال پیش است.

این تصاویر و نقاشی های اولیه همان محتوای امروزی است که به سبک انسان نخستین تولید شده است. بنابراین اگر بخواهیم تاریخ دقیقی از پیدایش محتوا بیان کنیم باید به دوران غارنشینی انسان برگردیم. از آن زمان تا به حال بشر محتوای دلخواه خود را برای رسیدن به کار می برد است!

یکی از ابتدایی ترین و جالب ترین راه های تولید محتوا، که حتی امروزه به عنوان یکی از شیوه های کاربردی تولید محتوا شناخته شده است، ترسیم تصاویر گوناگون بر روی سطوح گوناگون است. انسان های اولیه نیز، برای انتقال پیام به آیندگان و شرح دادن انسان هایشان برای نسل های بعدی از ترسیم تصاویر بر روی دیوار غارها استفاده می کردند. این موضوع نشان دهنده علاقه انسان ها به تولید محتوا از ابتدای تاریخ بشریت است.

پس از اینکه انسان ها برای ارتباط با یکدیگر از زبان استفاده کردند و ارتباط کلامی به میان آمد تحول شکری در روند تولید محتوا به وجود آمد در واقع انسان ها برای انتقال پیام های خود از تولید محتوای استفاده می کردند که به شکل کلامی به وجود آمده بود. در زمان های اولیه، تولید محتوا به صورت شفاهی انجام می شد. قصه گویی، سروden حمامی ها، داستان ها و توصیفات طبیعت از جمله روش هایی بودند که افراد اطلاعات خود را به دیگران منتقل می کردند. با پیدایش نوشتار و توسعه ابزارهای نوشتمن، امکان ثبت و منتشر کردن محتوا برای جامعه ها فراهم شد. تولید محتوا به وسیله کتاب نویسی، نامه نویسی، نوشتارهای تاریخی و فلسفی، و ترجمه آثار ادبی و علمی در طول تاریخ گسترش یافت.

نوشتمن، تجلی فیزیکی یک زبان گفتاری است! تصویر می شود که انسان ها در حدود ۳۵,۰۰۰ سال پیش از میلاد زبان را توسعه دادند.

همانطور که گفتیم تاریخ چه تولید محتوا با تاریخ شکل گیری انسان ارتباط نزدیکی دارد و انسان از همان اول سعی در ایجاد ارتباط با محیط پیرامون مخصوصا هم نواعان خودش را داشت. اما اگر بخواهیم بصورت تخصصی و متصرکز و هدفمند به تاریخ چه تولید محتوا اشاره کنیم می توان گفت به مرور زمان از پیدایش کاغذ و صنعت چاپ و به دنبال آن شکل گیری نویسنده‌گی و روزنامه نگاری و تولید

محتووا جایگاه خود را در زندگی بشری پیدا کرد و این حوزه نفوذ بقدرتی وسعت یافت که محتووا تولید شده، مسیر زندگی بسیاری را تغییر داده و گاهی تاثیرگذار در روند پیروزی جناح های مختلف سیاسی، اقتصادی یا اجتماعی در تاریخ زندگانی بشر بوده است.

نخستین دستگاه چاپ توسط فردی آلمانی به نام یوهانس گونبرگ در سال ۱۴۵۶ اختراع شد! این اختراع باعث ایجاد تحولی شگرف در تاریخچه تولید محتووا در صنعت تولید محتووا شد. اینکار زمینه تولید محتوای متñی در قالب های مختلفی همچون کتاب، روزنامه و ... را بیش از پیش فراهم کرد.

قدرت صنایع چاپی از آغاز برهیج کس پوشیده نبود! رسانه های نوشتاری توانسته بودند تعادل را به سمت نگارنده ها و صاحب رسانه بچرخاند. نگارش کتاب ها را سریع تر، قدرت ذخیره سازی دانش پیشینیان و انتقال آن به نسل بعد را راحت تر کرده بودند. قطعاً با وجود روزنامه های اولیه و یا حتی کتاب ها، می توان گفت که اولین محتووا در قالب این روش ها در اختیار مردم قرار گرفته است. و اگر بخواهیم به طور دقیق تراولین محتوها می بایست توسط روزنامه ها تولید شده باشد. روزنامه ها با هدف بیان خبرها و اتفاقات به صورت روزانه اولین نهادهایی می باشند که به طور منسجم به تولید محتو پرداخته اند، و لزوماً محتوهای متñی. و هنگامی که در آن زمان ها سوالی پرسیده می شد در رابطه با اینکه محتو چیست؟ قطعاً برای نمونه یکی از همین اخبار یا محظوهایی که در روزنامه منتشر می کردند را محظوا می نامیدند.

اگر یکم به دوران مدرسه خود مون هم نگاه کنیم متوجه میشیم که سیستم آموزشی کشور همیشه سعی کرده به صورت زیرپوستی این مهارت را در جامعه با قراردادن واحد درسی انشاء در کنار دروس دیگر مرتبط همچون ادبیات و املاء فارسی، رشد و نمو بدهد. پس می بینیم چقدر تولید محظوا و تمریناتش در زندگی به مانزدیک بوده و قطعاً همگی ما خاطرات خوب و بد زیادی با اون داشتیم.

یکی از خاطرات خوبی که می تونم ازش نام ببرم مربوط میشه به موقعی که صدامون میکردند بريم پای تخته و جلوی بچه ها انشامونو بخونیم و درنهایت معلم با تکان سر و گفتن آفرین، تمام اون استرس ها رواز بین می برد و احساس غرور می کردیم. تمرین دیگر مرتبط با تولید محظوا که اکثرا در دوران مدرسه انجام میدادیم، تهیه روزنامه دیواری بود که بصورت فردی و گروهی انجام میشد و جدا از اینکه کی نفر

اول تا سوم میشد، کلی هیجان داشتیم تا اون روزنامه دیواریمون کامل بشه و تمام خلاقيت و هوشمون را بکار می گرفتیم که با بقیه متفاوت باشیم و دیده بشیم.

پس می بینیم وقتی که در مورد تاریخچه تولید محتوا مطالعه میکینم متوجه این موضوع می شویم که بشر همیشه در طول تاریخ، در حال تولید محتوا بوده و خواهد بود ولی نکته مهم اینجاست که ما چقدر هوشیار و آگاهانه برای مقاصد خودمون ازش بهره گرفتیم و یا چقدر خواهیم گرفت.

اما در قسمت دوم باید به تاریخچه تولید محتوا از زمانی که این کار به کسب درآمد منجر شد، یعنی به سال ۱۸۹۵ برگردیم.

تاریخچه تولید محتوا به سال ها قبل از دنیای دیجیتال و اینترنت بر می گردد. در واقع تولید محتوا مبھشی است که تنها محدود به دنیای اینترنت نبود بلکه دارای جامعیت بسیار است. از دهه ۸۰ میلادی قرن بیستم در غرب، کسب و کارها شروع به تولید و توزیع محتوایی کردند که مخاطب به آن نیاز یا علاقه داشت. برای تاریخچه تولید محتوانظرهای مختلفی وجود دارد، اما بسیاری آن را شرکت جان دایر (JOHN DEERE) بزرگترین تولید کننده آلات کشاورزی در جهان می دانند.

این مطلب به زمانی بر می گردد که صاحبان کسب و کار به این نتیجه رسیده بودند که تنها با تبلیغ کردن محصول خود قادر به جذب مشتری آن هم در طولانی مدت نخواهند بود و در واقع نمی توانند مشتریان خود را به وفاداری تشویق کنند. به همین دلیل نیاز به برقراری ارتباط به شیوه‌ای مؤثر و بهتر با مشتریان بود و به همین دلیل بود که محتوا سازی مطرح شد. در واقع ریشه این کار از آنجایی نشات گرفت که سردبیر مجله فارو (The Furrow) تصمیم گرفت مجله‌ای به منظور برقراری ارتباط بیشتر و دوطرفه با کشاورزان راه اندازی کند. به همین دلیل این مجله توانست به جایگاه بسیار خوبی در بین مخاطبان برسد و حتی کشاورزان از این مجله به عنوان مرجعی برای حل مشکلات خود استفاده می کردند. در این میان از محصولات و ادوای این شرکت به عنوان راه حلی برای افزایش برداشت و حل مشکلات کشاورزان استفاده می شد که بدین ترتیب فروش محصولات نیز بیشتر شد.

رادیو

پس از رسانه های نوشتاری نوبت به رسانه های شنیداری رسیده بود! در مورد شروع این صنعت اختلاف نظر هایی وجود دارد که عده ای برآن هستند که برای اولین بار شخصی به نام گوگلیمو مارکنی در سال ۱۸۹۵ رادیو را آغاز و اختیاع کرد ولی عده ای دیگر این امر را به فردی دیگر در سال ۱۸۹۳ به نام نیکلا تسلا نسبت می دهند.

محتوای صوتی یکی از قدیمی ترین وسائل ارتباطی است و تاریخچه طولانی ای دارد. از زمان اختیاع رادیو و ضبط صوتی تا به امروز، محتوای صوتی به عنوان یک رسانه قدرتمند و مؤثر استفاده می شود. این اختیاع امکان انتقال صدا از طریق امواج رادیویی را فراهم می کرد و به انتشار برنامه های رادیویی و محتوای صوتی در سراسر جهان امکان می داد.

این رسانه قدرت بسیار زیادی داشت تا جایی که رادیو در قرن ۱۹ به عنوان دومین ابزار قدرتمند در حوزه تولید محتوا معززی شد. اما این کار تخصص های جدیدی را در مورد تولید محتوا به وجود آورد. متخصصان تولید محتوا با ظهور این رسانه موظف شدند که بر اساس نیازهای مخاطبان و مدل پر خورد آنها با این رسانه، به تولید محتوای صوتی پرداختند. حتی می توان ادعا کرد رادیو، باعث تغییر در رونق کسب و کارها با توجه به بازاریابی در این رسانه شد. و این کار با افزایش مراکز رادیویی رونق بیشتری نیز پیدا کرد.

تلوزیون

رسانه نو ظهور تصویری که در آن هنگام از عجایب به نظر می رسید، توانسته بود خود را به سرعت در دل مخاطبان جادهد. حالا حد و مرز های تولید محتوا جا به جا شده بود. قدرت فوق العاده زیاد تصویر به همراه صدا و مخاطبان به شدت زیاد تلویزیون ها، هر کسب و کاری را راضی می کرد تا به تبلیغ تجارت خود در این رسانه پردازند. این رسانه امروزه نیز توانسته خود را به عنوان رسانه قدرتمند حفظ کند تا جایی که همه ما روزانه بخشی از زمان خود را به دیدن آن می پردازیم.

اینترنت

در قرن ۲۰ اتفاقات جدیدی در تاریخچه تولید محتوا افتاد. اینترنت در ابتدای کارکردی نظامی داشت. ارتش امریکا در جنگ جهانی از تکنولوژی خاصی که بعد از اینترنت نام گرفت برای تبادل اطلاعات استفاده کرد. پس از جنگ جهانی این تکنولوژی در اختیار عموم قرار گرفت.

وبسایت

اولین بایگاه‌های تولید محتوا در فضای بزرگ اینترنت، وبسایت‌ها بودند! اینقدر سرعت رشد این رسانه در دنیا بالا بود که در میان تمامی تاریخچه تولید محتوا‌های عنوان شده، هیچ‌کدام به این اندازه نتوانسته بودند اهمیت واقعی تولید محتوا را بیان کنند.

شبکه‌های اجتماعی

با گسترش تکنولوژی اینترنت نیاز به شبکه‌هایی به وجود آمد که کاربران بتوانند در آن به اشتراک تجربیات خود بپردازند. این ساز و کار به نام شبکه اجتماعی مشهور شد. شبکه اجتماعی با رشد ایزاری به نام موبایل سرعت پیدا کرد. تا جایی که از جمعیت ۵.۷ میلیارد نفر روی کره زمین ^۱ میلیارد نفر آندر این رسانه‌ها به فعالیت مشغول هستند.

به طور کلی، تاریخچه تولید محتوانشان می‌دهد که در طول زمان، انسان‌ها با استفاده از ایزارها و روش‌های مختلف، به تلاش برای تولید و انتقال اطلاعات و دانش پرداخته‌اند و تکنولوژی‌های جدید و نوآوری‌های پیشرفته در این حوزه راه حل‌هایی برای تسهیل و بهبود فرآیند تولید محتوا ارائه می‌دهند.